

Gereformeerde Kerken Nederland (GKN)

BEKNOPT PRESENTATIE

De Gereformeerde Kerken Nederland (GKN) is de naam van het kerkverband dat op 26 november 2009 tot stand is gekomen.

Deze kerken erkennen de Heilige Schrift als Gods Woord en willen daarnaar leven.

Zodoende aanvaarden zij de belijdenisgeschriften, de Drie Formulieren van Eenheid (de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels), en houden zij zich aan de gereformeerde Kerkorde (editie Generale Synode van Groningen-Zuid 1978).

Daarmee houden zij vast aan de geloofsbelijdenis die de gereformeerde kerken in ons land via de Afscheiding van de Nederlandse Hervormde Kerk in 1834, de Doleantie in 1886, de Vereniging in 1892 en de Vrijmaking in 1944 steeds wilden handhaven.

Het verband tussen deze kerken krijgt onder meer gestalte in het laten voorgaan van elkaars predikanten, het erkennen van elkaars tucht, het openstellen van de avondmaalstafel voor elkaars leden naar art. 60 van de Kerkorde en het houden van meerdere vergaderingen.

Kerken

De kerken die tot het GKN kerkverband behoren zijn:

De Gereformeerde Kerk Assen- Boerakker, met vergaderplaatsen in Assen en in Boerakker;

De Gereformeerde Kerk Dalfsen;

De Gereformeerde Kerk Ede e.o., met ook een vergaderplaats in Amersfoort;

De Gereformeerde Kerk Hardenberg, met ook een vergaderplaats in Borne voor de gemeente Twente;

De Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus);

De Gereformeerde Kerk Zwijndrecht e.o., met ook een vergaderplaats in Goes (Vliedberggemeente);

De Gereformeerde Kerk Zwolle e.o., met ook een vergaderplaats in Gorssel en de Gereformeerde Kerk Harderwijk e.o. die onder haar zorg is gesteld.

Ambten

In de kerken zijn drie predikanten in actieve dienst. Ds. L. Heres in Zwijndrecht, ds. J.R. Visser in Zwolle en ds. R. van der Wolf in Hardenberg. Prof. Dr. J. Douma, ds. E. Hoogendoorn en ds. D. de Jong zijn emeriti.

De belangrijkste taak van de predikanten is de verkondiging van het Woord van God.

Het gaat om prediking die Schriftuurlijk is, heilshistorisch en Christocentrisch, en die om geloof en bekering vraagt. De exegese heeft bij de voorbereiding door de predikanten veel aandacht. In de prediking wordt de gemeente aangesproken als verbondsgemeente van de Here Jezus Christus, zonder dat er sprake is van verbondsautomatisme.

Zowel de beloften van het evangelie als de verbondseis worden de gelovigen verkondigd. Daarbij is er de oproep en aansporing om die beloften met waar geloof aan te nemen en de waarschuwing tegen veronachtzaming.

Over het leven als verbondsgemeente in de wereld van vandaag wordt normatief gesproken, zonder dat ervaring of de concrete situatie van het moment gaan bepalen hoe de Schrift moeten worden gelezen of geïnterpreteerd.

Naast prediking hebben ook de catechese en de verdere toerusting van gemeenteleden bij de predikanten prioriteit.

In alle kerken dienen ouderlingen en diakenen, om de gemeenteleden toe te rusten tot dienstbetoon en tot opbouw van het lichaam van Christus.

Kerkdiensten

In de kerkdiensten staat de verkondiging van het evangelie centraal, te midden van lofprijzing, dankzegging en smeekbede. De diensten verlopen volgens de orde van Middelburg 1933 of Kampen 1975. De kerken maken gebruik van de Bijbelvertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap (1951). Het lezen van de tien geboden heeft in de morgendiensten een vaste plaats. In de middagdienst wordt het geloof beleden met de Apostolische Geloofsbelijdenis of de belijdenis van Nicea. Soms wordt de belijdenis door de gemeente gezongen.

Als regel wordt eenmaal per zondag de leer van Gods Woord verklaard zoals die is samengevat in de Heidelbergse Catechismus.

De kerken maken gebruik van het Gereformeerd Kerkboek (1984/1985). Daarin zijn opgenomen de 150 berijmde Psalmen en 41 gezangen, de

belijdenisgeschriften, de twee genoemde orden van dienst en liturgische formulieren.

Bij afwezigheid van een predikant wordt een preek gelezen of gebruik gemaakt van beeld en geluid van elders opgenomen diensten

Gemeenteleven

De gemeenteleden zien naar elkaar als medegelovigen om. Dat is niet altijd even gemakkelijk, omdat de meeste kerken streekgemeenten zijn. Na de kerkdiensten is er vaak samen koffiedrinken, en op het kerkplein wordt veel gesproken.

Jaarlijks is er een landelijke contactdag. Bij deze activiteiten staan toerusting en ontmoeting centraal. Samen wordt nagedacht wat kerk zijn in deze tijd, vaak op eenzame posities, betekent en hoe dat moet worden vorm gegeven.

Verder zijn er in het kerkverband ook activiteiten voor de jeugd.

Toerusting en voorlichting gebeurt onder meer door artikelen in kerkbladen en via het maandblad Weerklank. Daarnaast zijn er spreekbeurten en lezingen voor jongeren en ouderen binnen de GKN en voor verontrusten in de GKv en evt. andere kerkverbanden.

Kerkelijke vergaderingen

Het kerkverband telt een beperkt aantal gemeenten. Daarom kennen de GKN op dit moment slechts twee kerkelijke vergaderingen: de kerkenraad en de generale synode. Alle in de Kerkorde omschreven taken en bevoegdheden van classis, particuliere synode en generale synode zijn, zolang er geen classes of particuliere synoden zijn, aan de generale synode toegewezen.

De generale synode wordt in de regel twee keer per jaar gehouden. Elke kerk zendt twee afgevaardigden naar de synode. De kerken geven hun afgevaardigden last en volmacht om volgens het Woord van God en in gebondenheid aan de Drie Formulieren van Eenheid en in overeenstemming met de geldende kerkorde te helpen handelen en besluiten. De kerken aanvaarden overeenkomstig artikel 31 van de gereformeerde kerkorde de uitspraken die bij meerderheid van stemmen zijn gedaan als bindend.

Commissies en deputaten

In opdracht van de synode is een aantal commissies/deputaten actief. Onder meer deputaten begeleiding studenten theologie, deputaten ad examina, deputaten visitatoren, deputaten buitenlandse kerken, deputaten appelzaken, deputaten Commissie Financieel Beheer, deputaten Eenheid gereformeerde belijders, deputaten Herziene Statenvertaling en een deputaat-scriba.

De deputaten begeleiding studenten theologie zijn benoemd omdat er geen eigen theologische opleiding is. Studenten kunnen studeren aan een Nederlandse of buitenlandse Theologische Universiteit onder begeleiding van een deputaat studiebegeleider.

Aan directe activiteiten op het gebied van zending komt het kerkverband nog niet toe.

Ontwikkeling

Het kerkverband is in 2009 ontstaan. De meeste kerkleden zijn afkomstig uit de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKv). Zij hebben zich van de GKv losgemaakt omdat zij de opkomende Schriftkritiek en de oneerbiedige en vrijblijvende omgang met Gods Woord in de GKv afwijzen. Dit loslaten van het Schriftgezag in de GKv is het hoofdbezwaar.

Er is een langzame en gestage groei van het aantal kerkleden.

Verhouding tot de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt

De kerken hebben grote zorg over de koers van de GKv die steeds verder afvoert van de gereformeerde leer en kerkregering. Er zijn geen officiële contacten met deze kerken. Wel informeel met verontruste kerkleden alsook voorgangers. In de GKv wordt ruimte geboden aan de methode van Schriftuitleg waarin niet de Schrift zelf maar veelal de context van de Bijbellezer of hoorder en de ervaring en beleving van mensen de richting wijst. Mensenwoorden worden vermengd met Gods woorden. Met alle gevolgen van dien voor het Schriftgezag, de prediking, het kerk zijn, het openstellen van de ambten voor vrouwen, de zondagviering, de invulling van de eredienst, doop en avondmaal, tucht, de geldigheid van de wet, het homohuwelijk; kortom voor heel de leer van de Schrift en het leven naar deze leer. Velen zijn daardoor vastgelopen en hebben, vaak na herhaalde oproep tot terugkeer en met pijn in het hart, afscheid moeten nemen van de GKv. Terugkeer is niet mogelijk zonder een ommekeer in de GKv.

Contacten met De Gereformeerde Kerken hersteld

Op plaatselijk niveau zijn er enkele gesprekken geweest met kerken uit het verband van De Gereformeerde Kerken (DGK) dat ook uit de GKv is ontstaan. De Generale Synode van de DGK Groningen 2014/2015 heeft besloten om deputaten opdracht te geven contact op te nemen met de vergadering van de GKN. Op 26 september 2015 heeft de vergadering van de GKN, met algemene stemmen, besloten tot het aangaan van een oriënterend gesprek met de DGK. Op 12 maart 2016 zijn de bevindingen naar aanleiding van dit gesprek in de synode van de GKN besproken en is aan de Generale Synode van de DGK gevraagd de instructie van hun deputaten zodanig te herzien dat een open gesprek tussen beide kerkverbanden mogelijk is.

Na een mondelinge toelichting tussen afgevaardigden van DGK en GKN is op 18 maart 2017 besloten het oriënterende gesprek voort te zetten en daarbij door te spreken over het functioneren van Schrift en belijdenis als fundament van de kerk en over de katholiciteit van de kerk.

Contacten met kerken in het buitenland

Regelmatig worden er gesprekken gevoerd met afgevaardigden van gereformeerde kerken in Australië, Canada en Zuid-Afrika. Deze kerken hebben duidelijk hun zorgen over de ontwikkelingen in de GKv uitgesproken. De kerken in Australië hebben de zusterkerkrelatie met de GKv er om verbroken. De Gereformeerde Kerken Nederland hebben de Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika (VGKSA) verzocht om verdergaand contact. De synode van de Canadian and American Reformed Churches (CanRC) besloot de contacten met de GKN voort te zetten.

Contacten met andere kerken

De Gereformeerde Kerken Nederland zijn van harte bereid de kerkelijke gemeenschap te zoeken met allen die op de grondslag van Gods Woord en de gereformeerde belijdenis en naar het gereformeerd kerkrecht willen leven. Zo worden bijvoorbeeld de ontwikkelingen in de Christelijke Gereformeerde Kerken, in de Gereformeerde Gemeenten en in de Hersteld Hervormde Kerk gevolgd. Er zijn geen formele contacten. De kerken bidden regelmatig of de Here kerkelijke eenheid wil geven van al zijn kinderen in gebondenheid aan zijn Woord, en of Hij daartoe genade en wijsheid wil geven.

Toekomst

De kerken staan in de lijn van de Reformatie en willen vasthouden aan het gezag van de Heilige Schrift over leer en leven. Hun richtsnoer is wat Gods onfeilbaar Woord zegt over kerkelijk leven en persoonlijk leven, over verlossing alleen door genade en dankzij het verzoeningswerk van Christus, over het werk van vernieuwing door de Heilige Geest in het gehoorzaam volgen van Christus en een eerbiedig leven naar Gods heilige Wet. En dat alles in de verwachting van de wederkomst van Christus en de erfenis van Gods koninkrijk.

De toekomst van de kerk is veilig in de handen van onze Here. In Nederland komen de kerken en haar leden steeds meer alleen te staan. Kerk zijn in Nederland en christen zijn in een veelal Christus vijandige omgeving vraagt om zorgvuldig luisteren naar het Woord van de Here, om gebed, en om voortdurend gesprek en bezinning. De kerken willen Gods Woord zuiver bewaren en samen nadenken over het onderwijzen van de jeugd van de kerk. Voorleven, getuigen en uitdragen van de blijde boodschap in eigen omgeving zien zij als hun roeping, alsook oproepen tot bekering en terugkeer naar Gods Woord alleen. Christus draagt ons op dat wij niet op ons zelf blijven staan maar ons buigen onder Zijn juk en in broederlijke liefde de eenheid van de kerk onderhouden en zo samen een licht in de wereld zijn.

De Gereformeerde Kerken Nederland weten zich in alles afhankelijk van de Here Jezus Christus die zijn kerk vergadert, beschermt en onderhoudt door zijn Geest en Woord in de eenheid van het ware geloof. Hij doet dit wereldwijd, de hele geschiedenis door, op elke plaats waar Hij zijn kerk vestigt, tot Hij uit de hemel weerkomt.

Wij roepen om de vervulling van zijn eigen belofte: kom, Here Jezus! (Openb. 22:20).

Informatie

Meer informatie is te vinden op de website van de GKN, waar onder meer doorgeklikt kan worden naar de sites van de plaatselijke kerken: <http://www.gereformeerdekerkennederland.nl/>